

Orimattilan kaupungin lausunto useilla hallinnon tasoilla luottamushenkilönä toimimista arvioineen työryhmän arviomuistiosta

Kaupunginhallitus 18.05.2026
42/03.00/2026

Valmistelu ja lisätiedot vs. kaupunginjohtaja Lilli Peltonen
hallintopalvelupäällikkö Eeva Jokinen
etunimi.sukunimi(at)orimattila.fi

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoja useilla hallinnon tasoilla luottamushenkilönä toimimista arvioineen työryhmän arviomuistiosta. Lausunto on pyydetty antamaan 29.5.2026 klo 16.00 mennessä. Lausuntopyyntö kokonaisuudessaan on nähtävillä lausuntopalvelussa osoitteessa <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=af23962e-e74b-45df-9d40-204d73c54691>.

Valtiovarainministeriö asetti toimikaudelle 15.11.2024–15.12.2025 työryhmän arvioimaan useilla eri hallinnon tasoilla luottamushenkilönä toimimista sekä vaalikelpoisuutta koskevaa sääntelyä. Työryhmän tuli arvioida usealla hallinnon tasolla eri tasoilla tehtävän päätöksenteon mahdollisia päällekkäisyyksiä ja jääviyskysymyksiä sekä kunnan ja hyvinvointialueen työntekijöiden osallistumista kunta- ja aluehallitusten ja niiden alaisten lautakuntien työhön.

Työryhmä on arvioinut nykytilaa ja lainsäädännön kehittämistarpeita ottaen huomioon aiemmat selvitykset, vallitsevat yhteiskunnalliset olosuhteet sekä kevään 2025 aluevaalien ja kuntavaalien tulokset ja ajantasaisen tilanteen kuntien ja hyvinvointialueiden toimielinten kokoonpanoissa sekä päätöksenteossa. Työryhmä on koonnut työnsä tulokset arviomuistioon, joka sisältää työryhmän tarpeelliseksi katsomat ehdotukset ja suositukset.

Työryhmän keskeiset huomiot ja suositukset:

- Ehdokkaaksi asettumisen katsotaan olevan keskeinen vaali- ja osallistumisoikeus, eikä sitä ole tässä vaiheessa arviomuistion mukaan tarkoituksenmukaista rajoittaa säännösperustaisesti.
- On suositeltavaa edistää hyvän hallinnon toteutumista sekä poliittista moninaisuutta siten, etteivät luottamustehtävät kerääntyä liiaksi samoille henkilöille.
- Usein toistuvia eturistiriitoja voitaisiin välttää säätämällä uusia toimielinkohtaisia vaalikelpoisuusrajoituksia toimimiselle samanaikaisesti sekä aluehallituksessa että kunnanhallituksessa, kunnanjohtajana tai pormestarina sekä hyvinvointialuejohtajan toimimiselle alueen kunnan kunnanhallituksessa.

- On tarkoituksenmukaista seurata sekä samanaikaisten luottamustehtävien määrän kehitystä hyvinvointialueilla yleisesti ja toimielintasolla että muodostuvaa oikeuskäytäntöä. Samanaikainen toiminta aluehallituksessa ja kunnanhallituksessa on vähentynyt vuoden 2022 aluevaalien jälkeen huomattavasti.
- Työryhmä ehdottaa muun muassa, että hyvinvointialuelain ja kuntalain sidonnaisuusilmoituksia koskevassa sääntelyssä huomioitaisiin toimiminen usealla hallinnon tasolla. Tämä parantaisi usealla eri hallinnontasolla toimimisen läpinäkyvyyttä äänestäjille.

Esittelijä Vs. kaupunginjohtaja Lilli Peltonen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa liitteenä olevan lausunnon vastauksena valtiovarainministeriön lausuntopyyntöön useilla hallinnon tasoilla luottamushenkilönä toimimista arvioineen työryhmän arviomuistiosta.

Päätös

Toimivalta Kuntalaki 7 luku § 39

Jakelu lausuntopalvelu